
Staňte se „pokusným“ králíkem. Pár kliknutí může pomoci k velkým objevům

Staňte se internetovým pokusným králíkem. Pár kliknutí může pomoci k velkým objevům

Hledáte užitečný způsob prokrastinace na internetu? Staňte se „pokusným králíkem“. Skupina evolučních biologů [Přírodovědecké fakulty UK](#) pod vedením profesora Jaroslava Flegra vytvořila internetové stránky [Pokusní králíci](#). Jejich prostřednictvím hledá respondenty pro výzkum, již jsou ochotní vyplnit dotazník nebo se zúčastnit různých testů, či internetových experimentů, a možná tak pomoci i k nějakému převratnému objevu.

„Většina evolučně psychologických výzkumů se dělá zhruba na stovce respondentů. Díky *Pokusným králíkům* se však některých našich pokusů už zúčastnilo až 12 tisíc respondentů. To nám umožňuje studovat třeba i v běžné populaci početně málo zastoupené skupiny osob, například těhotné ženy,“ pochvaluje si profesor Flegr nápad své doktorandské studentky Lenky Příplatové začít hledat respondenty pro výzkum prostřednictvím internetu. *Pokusní králíci* v současnosti velmi dobře fungují i na [Facebooku](#), kde se díky sdílení dostanou některé průzkumy i k lidem, kteří stránku *Pokusných králíků* nesledují.

„*Pokusní králíci* nám umožňují dělat nejrůznější nesmírně zajímavé výzkumy z oblasti evoluční psychologie. Vycházíme z toho, že mnohé lidské chování i lidská psychika, a to včetně třeba morálních postojů, jsou určeny evolucí, tedy biologicky. Některé vzorce chování a některé psychologické znaky jsou výhodné z hlediska biologické zdatnosti jedince a nutně se musely v našich předků v populaci šířit. Pro potvrzení našich evolučních hypotéz však potřebujeme někdy testovat opravdu velké vzorky lidí. A právě *Pokusní králíci* nám pomáhají respondenty hledat,“ říká profesor Flegr.

„*Pokusným králíkem*“ se může stát kdokoliv, kdo má přístup k internetu a chuť vědeckým výzkumům věnovat pár chvil svého života. Záleží jen na dobrovolníkovi, do kterého z probíhajících průzkumů se bude chtít zapojit a v jakou denní či noční hodinu si dotazník projde. Aplikace umožňuje u některých testů vyplňování dokonce i přerušit a pokračovat jindy.

„Díky *Pokusným králíkům* můžeme sledovat nejenom to, co si myslí naše pokusné osoby a co nám o sobě v dotazníku řeknou, ale také s nimi dokážeme dělat některé behaviorální pokusy. Můžeme například sledovat, kterou část dne vyplňují dotazníky ženy ve fertilní či naopak nefertilní fázi cyklu, jak dlouho trvá rozhodování u některých otázek prvorozeným a jak dlouho druhorozeným. To je pro evoluční psychology velmi zajímavé,“ říká profesor Flegr.

Testování je anonymní, kdo by se však chtěl účastnit výzkumů pravidelně, může se stát anonymně či neanonymně registrovaným respondentem, který dotazníky bude podepisovat svým unikátním číselným kódem. Díky tomu mohou badatelé sledovat výsledky různých studií u jedné osoby, případně vývoj dané osoby v čase, což zvyšuje vědeckou hodnotu získaných dat.

Prostřednictvím *Pokusných králíků* vědci získali už řadu důležitých poznatků. Světového ohlasu se dostalo profesorovi Flegrovi a jeho týmu studiem toho, jak parazit *Toxoplasma gondii* ovlivňuje chování a psychiku lidí.

V současné době se mohou zájemci zapojit třeba do průzkumu, při kterém budou z hlediska tří vlastností hodnotit fotografie koček a psů. „Na konci se dozvíte, o co nám v tomto konkrétním výzkumu jde (o psychiku psů a koček kupodivu nikoli) a co jsme zatím zjistili,“ lákají vědci k jednomu ze svých novějších výzkumů.

Všechny nové informace, dotazníky, testy a výsledky dřívějších výzkumů se objeví vždy také na [Facebooku Pokusných králíků](#). Těm, kdo dají *Pokusným králíkům* na Facebooku palec nahoru, už tak žádný z nových výzkumů evolučních biologů Přírodovědecké fakulty UK neuteče.